

A. Materiál:

Bod rokovania	Vizuálny smog v Ružomberku
Na prerokovanie MsZ dňa	15.12.2021
Predložené členom MsZ dňa	08.12.2021
Predkladateľ	Komisia pre životné prostredie (Ing. Juraj Burgan), Mgr. art. Ján Kuráň
Spravodajca	Mgr. art. Ján Kuráň
Na základe	-
Prizvaný	-
Stanovisko komisií	Komisia pre životné prostredie zo dňa 21.09.2021: schválila materiál Hlasovanie I. a): 8-1-1 Hlasovanie I. b): 7-2-1 Hlasovanie II.: 8-1-1 Hlasovanie III.: 6-3-1 Komisia pre financie, majetok mesta a podnikateľské prostredie zo dňa 12.10.2021: I. odporúča, aby problematika vizuálneho smogu bola riešená formou zaradenia do investičného plánu mesta (t.j. štandardnou cestou). Hlasovanie: 6-1-0 Komisia pre územné plánovanie, výstavbu a dopravu dňa 23.11.2021 Komisia hlasovala materiáli v predloženom znení – písmeno A Hlasovanie: 7-0-0 Komisia hlasovala materiáli v predloženom znení – písmeno B Hlasovanie: 4-0-4 Komisia hlasovala materiáli v predloženom znení – písmeno C Hlasovanie: 8-0-0 Komisia hlasovala materiáli v predloženom znení – písmeno D Hlasovanie: komisia o finančných otázkach nehlasovala Komisia odporúča aby sa spracovateľ pri spracovaní stratégie pridržoval podkladu Manuál tvorby verejných priestranstiev hl. mesta Prahy časť týkajúca sa vonkajšej reklamy. Hlasovanie: 8-0-0 Komisia požaduje aby bol návrh stratégie predložený na pripomienkovanie resp. prerokovaný s dotknutými subjektami - správca komunikácie, podnikateľmi v centre mesta a pod. Hlasovanie: 8-0-0
Stanovisko MsR zo dňa 01.12.2021	I. berie na vedomie predložený materiál II. žiada predkladateľov materiálu pred predĺžením do MsZ prepracovať materiál podľa pripomienok MsR Hlasovanie: 4 /za/ - 0 /zdržal sa/ - 0 /proti/, neprítomný: M. Lazár
Zoznam príloh	-

B. Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Ružomberku:

I. žiada

a/ primátora mesta o vymenovanie odbornej pracovnej skupiny na riešenie problematiky vizuálneho smogu v meste Ružomberok na základe návrhu predsedu pracovnej skupiny

Pracovná skupina bude zložená výlučne z odborníkov (podľa vzoru iných miest, súčasťou odbornej pracovnej skupiny nebudú poslanci MsZ Ružomberok) v oblasti urbanistiky, práva, reklamného prostredia a iných. Presná špecifikácia bude určená v jednotlivých krokoch Analýzy stavu a následnej formulácie stratégie.

Počet členov a ich zloženie určuje výlučne predseda pracovnej skupiny.

Členovia odbornej pracovnej skupiny sa zamerajú hlavne na:

- dosiahnutie konsenzu o kritériách posudzovania a novej regulácii vonkajšej reklamy
- spôsob riešenia legálnej a nelegálnej reklamy v zmysle platnej legislatívy vlastními reklamami
- nastavenie nástrojov na realizáciu nových pravidiel efektívnej reklamy
- vytvorenie vizuálneho manuálu mesta Ružomberok, ktorý zohľadní požiadavky majiteľov budov, expertov na pamiatkovú ochranu a mesta. Manuál sa zameria na typológiu fasád a verejný priestor mesta, zároveň vizuálne definuje pravidlá reklamy pre budúcnosť (ako sú billboardy, svetelná reklama, reklama umiestnená na plotoch, fasádach, zábradliach, balkónoch, či výveskách na priečeliach budov, ktoré sú súčasťou verejného priestranstva, osobitnou kapitolou bude stanovenie pravidiel pre umiestnenie reklamy subjektov podnikajúcich v centre mesta).

Úlohy:

1. Vypracovanie analýzy a stratégie boja s reklamným smogom a definovanie pravidiel
2. Vypracovanie manuálu pre umiestňovanie reklamy v meste Ružomberok

Ciele:

Reklama „Billboardy“:

- Postupné odstránenie existujúcich reklamných stavieb po skončení platnosti stavebného povolenia
- Nevydávať žiadne nové stavebné povolenia k novým žiadostiam o umiestnenie billboardu
- Odstránenie všetkých billboardov, ktoré nemajú platné stavebné povolenie

Svetelná reklama:

- Regulovanie umiestnenia svetelnej reklamy na celom území mesta

T: od 01.05.2024

Reklama „Ploty, fasády, zábradlia, balkóny“ umiestnených na stavbách verejného priestranstva:

- Regulovanie umiestnenia reklamy na týchto plochách na celom území mesta T: po schválení manuálu pre umiestňovanie reklamy v meste Ružomberok

Centrum mesta:

- Definovanie farebnosti reklám
- Definovanie maximálnej výšky umiestnenia, veľkosti, materiálovosť či intenzity osvetlenia reklám

- Reklamy typu „A“ povoliť reštauráciám iba v ich bezprostrednej blízkosti v prípade, že ponúkajú „denné menu“
 - Definovanie polepov výkladov, regulácia vitrín, či regulácia štítov a iné
- T: po schválení manuálu pre umiestňovanie reklamy v meste Ružomberok

Plagáty:

- Len na vyhradených priestranstvách (VZN)
- T: po schválení manuálu pre umiestňovanie reklamy v meste Ružomberok

Politická reklama:

- Upravuje volebný zákon (VZN)
- T: do 30.6.2022

b/ primátora mesta o vymenovanie Ing. arch. Ota Novačka, PhD. za predsedu pracovnej skupiny na riešenie problematiky vizuálneho smogu v meste Ružomberok

Návrh na nomináciu vychádza z hlasovania Komisie pre životné prostredie.

II. schvaľuje

vytvorenie koncepcie umiestňovania vonkajšej reklamy rozdelenej na štyri fázy:

1. Vypracovanie analýzy a stratégie boja s reklamným smogom a definovanie pravidiel
2. Vypracovanie manuálu pre umiestňovanie reklamy v meste Ružomberok
3. Spracovanie výstupov odbornej pracovnej skupiny do Územného plánu mesta Ružomberok
4. Implementácia nastavených pravidiel a dodržiavania Územného plánu mesta Ružomberok

III. vyčleňuje

na realizáciu sumu 9 000 € a ukladá vedúcej oddelenia ekonomiky a majetku vykonať zmenu rozpočtu v sume 9 000 €

T: 31.10.2021

C. Dôvodová správa

Vizuálny smog predstavuje v Ružomberku dlhodobý neriešený problém. Ružomberčania často poukazujú na to, že v meste nič nie je. Do istej miery je tento názor zapríčinený práve enormným množstvom vizuálneho smogu, ktorý vytvára v ľuďoch averziu k tráveniu času v našom meste. Ružomberčania preto trávajú radšej svoj voľný čas v iných mestách, kde preferujú a vyhľadávajú priestranstvá s dobrou atmosférou, čo má vysoko negatívny dopad na podnikanie v našom meste.

Mesto Ružomberok ako mesto turizmu by teda malo poskytnúť nielen svojim občanom, ale aj návštevníkom ničím nerušený pohľad na krásy mesta a okolitú prírodu. Namiesto toho, nás však pri vstupe do Ružomberka namiesto ozdobných erbov vítajú billboardy, ktoré Vás sprevádzajú hlavnými ulicami mesta. Vo vedľajších uličkách nás zasa prekvapia reklamy v rôznej forme umiestnenej na budovách, plotoch, zábradliach, oknách a balkónoch v takej vysokej miere, že krása Ružomberka zaniká v spleti krikľavých farieb, nápisov, blikajúcich svetelných plôch alebo banerov.

Viaceré odborné štúdie, ktoré sa venovali skúmaniu dopadu vizuálneho smogu na občanov obcí a ich život, zistili zaujímavé skutočnosti.

Reklama, ktorá nesúvisí s okolím, v ktorom je umiestnená, zatieňuje a znehodnocuje výhľad na mestské priestory a jeho architektúru, vizuálny smog znižuje trhovú hodnotu nehnuteľností, či

spôsobuje znečistenie, ktoré značne ohrozuje estetickú kvalitu daného priestoru, či autentickú architektúru. Psychologické následky vizuálneho smogu majú dokázateľné účinky aj na mentálne zdravie obyvateľov mesta a ich vzťah k verejným priestorom a autoritám. Vizuálne znečistenie je zároveň významným prispievateľom stresu a syndrómu vyhorenia, ako aj poklesu kreativity.

Rozptyľovanie pozornosti reklamou vedie k dlhodobému znižovaniu pracovnej produktivity, či prispieva k zvýšeniu počtu dopravných nehôd zapríčinených práve rozptýlením vonkajšími vplyvmi. Dlhodobé vystavenie nadmernej reklamy zároveň preukázateľne znižuje schopnosť identifikovať kvalitné verejné priestory ako aj ich záujem o ich zlepšenie.

Národná rada Slovenskej republiky prijala v roku 2021 Zákon č. 145/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 50/1976 Zb. zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Týmto krokom podala pomocnú ruku slovenským samosprávam, ktorým dala zákonnú možnosť zaviesť jasné pravidlá pre umiestňovanie vonkajšej reklamy. Práve preto máme teraz možnosť výrazne zlepšiť život občanov mesta Ružomberok prijatím jasných pravidiel pre umiestňovanie vonkajšej reklamy. Primárnym nástrojom pre ich reguláciu je pritom územný plán, ktorého zmena dokáže do istej miery regulovať výskyt vizuálneho smogu.

Aj mesto Ružomberok potrebuje vytvoriť celistvú koncepciu umiestňovania vonkajšej reklamy a jasne zadefinovať princípy a štandardy pre ich umiestnenie. Podľa vzoru ostatných miest, ktoré úspešne zvládli boj s vizuálnym smogom a teda dokázali nastaviť jasné pravidlá. Nastavenie pravidiel umiestňovania reklamy v meste bude mať štyri fázy.

1. Vypracovanie analýzy a stratégie boja s reklamným smogom a definovanie pravidiel
2. Vypracovanie manuálu pre umiestňovanie reklamy v meste Ružomberok
3. Spracovanie výstupov odbornej pracovnej skupiny do Územného plánu mesta Ružomberok
4. Implementácia nastavených pravidiel a dodržiavania Územného plánu mesta Ružomberok

Je nutné osloviť odborníkov, ktorý svojimi vedomosťami a skúsenosťami s tvorbou územného plánu v spojitosti s reguláciou reklamy, vytvoria kvalitný materiál, ktorý svojou štruktúrou dlhodobo a striktnie nastaví súbor pravidiel podloženými dátami a spoluprácou medzi verejným, súkromným sektorom a verejnosťou pre umiestňovanie vonkajšej reklamy.

Táto odborná skupina zložená z odborníkov spracuje problematiku v 1. a 2.fáze, ktorej výstupom bude **Analýza a stratégia boja s reklamným smogom v meste Ružomberok** s jasne definovanými pravidlami odstraňovania a umiestňovania reklamy a **Tvorba manuálu**, podľa ktorého sa budú v Ružomberku umiestňovať reklamy – s ohľadom na možnosti miestnych obchodníkov, vlastníkov budov a na pohľad pamiatkarov, architektov, ako aj inovátorov (v meste absentujú akékoľvek digitálne platformy, orientačné systémy a navigácie, alebo komunikácia v cudzom jazyku), ktorí môžu posunúť naše mesto do 21.storočia.

Členovia odbornej pracovnej skupiny sa zamerajú hlavne na:

- dosiahnutie **konsenzu o kritériách posudzovania a novej regulácii vonkajšej reklamy**
- spôsob odstraňovania legálnej a nelegálnej reklamy v zmysle platnej legislatívy vlastníkmí reklamy
- nastavenie **nástrojov na realizáciu nových pravidiel** efektívnej reklamy
- vytvorenie vizuálneho **manuálu mesta Ružomberok**, ktorý zohľadní požiadavky majiteľov budov, expertov na pamiatkovú ochranu a mesta. Manuál sa zameria na typológiu fasád a verejný

priestor mesta, zároveň vizuálne definuje pravidlá reklamy pre budúcnosť (ako sú billboardy, svetelná reklama, reklama umiestnená na plotoch, fasádach, zábradliach, balkónoch, či výveskách na priečeliach budov, ktoré sú súčasťou verejného priestranstva, osobitnou kapitolou bude stanovenie pravidiel pre umiestnenie reklamy subjektov podnikajúcich v centre mesta).

Pracovná skupina bude zložená výlučne z odborníkov (podľa vzoru iných miest, súčasťou odbornej pracovnej skupiny nebudú poslanci MsZ Ružomberok) z oblasti urbanistiky, práva, reklamného prostredia a iných. Presná špecifikácia bude určená v jednotlivých krokoch Analýzy stavu a následnej formulácie stratégie.

Celkový rozpočet na prácu tejto pracovnej skupiny, ktorej výstupom bude návrh na doplnenie Územného plánu a vytvorený manuál na označovanie obchodov (vzor firemných tabúl, farebnosť a svetelnosť, správne a nesprávne príklady) a plánu regulácie vizuálneho smogu je 9 000 €. Vytvorený návrh na doplnenie Územného plánu dostanú v rámci schvaľovacieho konania poslanci na zasadnutí Mestského zastupiteľstva.

3. a 4. fáza bude riešená osobitne mestom Ružomberok a to zadaním spracovania Územného plánu mesta Ružomberok na základe výstupov odbornej pracovnej skupiny a následná implementácia a dodržiavanie nastavených pravidiel.

Mesto Ružomberok má výnimočnú šancu sa posunúť a zaradiť sa medzi prvé mesta na Slovensku, ktoré sa zbavia reklamného smogu a za minimálne finančné prostriedky prijatím tohto uznesenia zmeniť mesto k lepšiemu a priblížiť sa k európskym štandardom moderného mesta.

D. Dopad na rozpočet

Výdavok z rozpočtu mesta vo výške 9.000 €.